

Rejtő István (1928–1991). 1991. június 14-én váratlanul elhunyt Rejtő István, a Magyar Könyvszemle szerkesztőbizottságának tagja és az Akadémiai Könyvtár közelmúltban nyugalomba vonult igazgatóhelyettese. Személyében nemcsak egy kiváló könyvtári szakembert és filológust veszítettünk el, hanem egy olyan szorgalmas és megbízható folyóiratszerkesztőt is, aki több évtizeden át, 1957 óta részt vett az Akadémia folyóiratának, a Magyar Tudományak a szerkesztésében, és aki 1974 óta a Magyar Könyvszemle szerkesztőbizottságának is tagja volt.

Pályája fiatalon összekapcsolódott a tudományos élettel. Miután az ELTE Bölcsészettudományi Karán 1950-ben magyar–francia szakos tanári diplomát szerzett, előbb az egyetem irodalomtörténeti tanszékének, majd az Irodalomtörténeti Dokumentációs Központnak és az Irodalomtörténeti Intézetnek lett a tudományos munkatársa. 1961-től a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának tudományos főmunkatársa, majd megbízott igazgatója, illetve főigazgató-helyettese lett. Több akadémiai munkabizottságnak is tagja volt.

Tudományos munkássága kezdetén a magyar századvég méltatlanul elhanyagolt regényírójának és publicistájának, Iványi Ödönnek az életével és munkásságával foglalkozott. (*Iványi Ödön*. Bp. 1955.) Majd ugyancsak a századvég egyik kiemelkedő írójáról, Thury Zoltánról írt terjedelmes monográfiát. (*Thury Zoltán*. Bp. 1963.) Közben azonban egyre inkább belemerült abba a nagy vállalkozásba, amely a Mikszáth Kálmán kritikai kiadás keretében a nagy író teljes életművének sajtó alá rendezését tűzte ki céljává. E munkálatok közben Mikszáthról több jelentős tanulmányt és cikket publikált. (Pl.: *Mikszáth Kálmán, a rimaszombati diák*. Bp. 1959.) E vállalkozás keretében nemcsak számos kötet sajtó alá rendezése fűződik a nevéhez, hanem az utóbbi időben az egész sorozat szerkesztési gondjai is rá nehezedtek.

Minden tudományos munkássága mellett három évtizeden keresztül az Akadémiai Könyvtár helyhiánnyal és költözéssel is sújtott nehéz éveiben számos nehéz problémával is meg kellett küzdenie. Nyugalomba vonulásakor abban reménykedett, hogy e gondoktól megszabadulva, alkalma lesz a Mikszáth-sorozat folytatására és befejezésére. Sajnáljuk, hogy nem így történt, és hogy búcsúznunk kell egy mindig jóhiszemű, őszinte munkatárstól, baráttól.

A Petőfi Irodalmi Múzeum dokumentációs műhelye és újabb kiadványa, a Radnóti Miklós bibliográfia. A PIM, szakmai körökben nagy becsben tartott, Bibliográfiai Füzeteinek különböző sorozatai között a legújabb, az egyes magyar írók életművét és a rájuk vonatkozó irodalmat az elérhető teljességgel feldolgozó bibliográfiai monográfiák kiadására vállalkozott. Krúdy Gyula bibliográfiája után egy újabb monografikus kötet, Radnóti Miklós bibliográfiája került ki a PIM műhelyéből. Ez az intézmény többek között az egyéni törekvések eredményeiből keletkezett bibliográfiai adatgyűjtések kiadását is szervezi, szakmai támogatással és a kiadási lehetőségek anyagi feltételeinek biztosításával.

A PIM minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik pótolni azt, amiben mi magyarok a hozzánk hasonló adottságú országok nemzeti hagyományápolásához képest is jócskán lemaradtunk. Cseh-szlovákiaiában pl. még az ötvenes évek végén törvényben rögzítették a nemzeti írásbeli kultúra rendszerezett dokumentációja létrehozásának feladatait, s az ahhoz szükséges feltételek biztosítását. Az írásos nemzeti kultúra ápolása, reprezentálása és hathatóssá tétele érdekében megfelelő szervezettségű intézményeket hoztak létre, azok archívumaiban nagyszabású dokumentum-gyűjtés alapján számbavették és mindenki által elérhető katalógusokká szerkesztették a szlovák írásbeliség lehető teljes anyagát. Ez aztán egyrészt szakbibliográfiák, mon tematikus feldolgozások, másrészt a lexikográfiai és különböző kiadványsorozatok szerkesztéséhez szolgált alapul. Sok esetben és több szempontból vitatni lehet ugyan (különösen nekünk, magyaroknak) az ezen kiadványokban érvényesített politikai elveket, de vitathatatlan, hogy e téren nemzetközileg elismert eredményeket értek el. És nemcsak a nagyszámú, különböző enciklopédikus kiadványok, szaklexikonok terén, hanem még az irodalmi filológiai munkálatok alapjául szolgáló, rendszerezett dokumentáció megszervezésében is. Ha valaki pl. arra kíváncsi, hogy Ady, vagy Apollinaire vagy a világ bármely írójának mely művei mikor és hol jelentek meg cseh vagy szlovák nyelven, azt a prágai irodalomtudományi intézetben, ill. a turócszentmártoni Matica Slovenská archívumában pillanatokon belül megállapíthatja. A teljes magyar irodalom cseh és szlovák recepciójának dokumentumait hetek alatt össze lehetne gyűjteni; ennek magyar reciprokja, a cseh és a szlovák irodalom magyar fogadtatása bibliográfiájának elkészüléséhez több mint egy évtizedes munkára volt szükség.

Az irodalomtörténeti dokumentáció közkinccsé tétele *A magyar irodalomtörténet bibliográfiája* kötetek nyomán részben megoldódott. A magyar múlt sajtójának temetőjében szunnyadó szépirodalmi művek